

Regeringen
Finansdepartementet

Statens ansvarsnämnd lämnar härmed, enligt 12 § förordningen (2007:831) med instruktion för Statens ansvarsnämnd, följande

REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN ÅR 2020

1. Ansvarsnämndens uppgifter

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång eller avstängning när det gäller statligt anställda med högre befattningar. Ansvarsnämndens behörighetsområde följer av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Verksamheten styrs i första hand av nämnda lagar, förvaltningslagen (1986:223) och ansvarsnämndens instruktion (2007:831). Vidare är flertalet av bestämmelserna i myndighetsförordningen (2007:515) tillämpliga.

Ansvarsnämnden tar upp ärenden endast på anmälan av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern. För anställningsmyndigheten finns en anmälningsskyldighet (15 § anställningsförordningen, 1994:373). Skrivelser från t.ex. allmänheten tas däremot inte upp av ansvarsnämnden. Sådana skrivelser lämnas i stället regelmässigt utan åtgärd.

2. Ansvarsnämndens sammansättning och organisation

Ansvarsnämndens sammansättning och organisation regleras i instruktionen. Ansvarsnämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre övriga ledamöter. De tre sistnämnda ledamöterna ska ha var sin personlig ersättare. Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare. Ansvarsnämnden har en sekreterare. Ledamöterna, ersättarna och sekreteraren förordnas av regeringen för en bestämd tid.

STATENS ANSVARSNÄMND

Ansvarsnämnden har ingen anställd personal. Svea hovrätt svarar för ansvarsnämndens kanslifunktion.

Under år 2020 har hovrättspresidenten Anders Perklev varit ansvarsnämndens ordförande. Vice ordförande under året har varit f.d. justitierådet Karin Almgren. Övriga ledamöter under året har varit riksdagsledamoten Anneli Karlsson, f.d. riksdagsledamoten Gunnar Hedberg och chefsjuristen Heléne Robson. Ersättare under året har varit riksdagsledamoten Thomas Finnborg för Gunnar Hedberg, riksdagsledamoten Hans Hoff för Anneli Karlsson och ombudsmannen Anna Nitzelius för Heléne Robson. Förordnandena för samtliga utom för ordföranden gäller fram till och med den 31 december 2021. Hovrättsrådet Jens Wieslander har varit ansvarsnämndens sekreterare. Kanslifunktionen har skötts av chefssekreteraren Marie Karlsson. Ansvarsnämnden har en hemsida med information om verksamheten (www.statensansvarsnamnd.se).

3. Sammanträden under år 2020

Ansvarsnämndens arbetsformer har under 2020 påverkats av den pågående pandemin. Fysiska sammanträden har således under året genomförts i mer begränsad omfattning än tidigare och i något fall med närvaro via videolänk. Beslutsfattande per capsulam har också använts i något större utsträckning än normalt. Ansvarsnämnden har under 2020 haft två sammanträden. Beslut per capsulam har fattats vid fyra tillfällen.

4. Ärenden under år 2020

Under år 2020 har 26 ärenden registrerats. Av dessa är 15 anmälningssärenden. Av de inkomna anmälningarna har fyra gjorts av enskilda personer och följaktligen, utan någon åtgärd i sak, lämnats utan åtgärd. Ytterligare ett anmälningssärende som inkom under oktober 2019 kvarstod vid inledningen av år 2020 utan att vara slutligt avgjort.

Ansvarsnämnden har under året slutligt avgjort nio anmälningssärenden som rört åtalsanmälan, disciplinär åtgärd eller avskedande. Vid utgången av året kvarstod tre anmälningssärenden som inte hade avgjorts slutligt. Övriga ärenden har antingen avsett begäran om remissvar över betänkanden eller varit av mer administrativ beskaffenhet.

STATENS ANSVARSNÄMND

Ansvarsnämndens beslut under verksamhetsåret har i de anmälningssärenden som anhängiggjorts i behörig ordning (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) lett till följande resultat. I ärenden om disciplinansvar har anmälningarna i fem fall inte föranlett någon åtgärd. En domare har meddelats varning och en övrig befattningshavare har anmälts till åtal av ansvarsnämnden. När det gäller ärenden som rör avskedande har två återkallats och ett kvarstått vid årets utgång utan att ha avgjorts.

Nedan redovisas verksamheten och ärendena i tabellform. Vid läsningen av tabellerna bör dock uppmärksammas att ansvarsnämnden för år 2020, liksom för åren 2012-2019, har valt att i tabellerna redovisa endast de anmälningssärenden som anhängiggjorts av behörig anmälare (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten), eftersom sakprövning sker endast i sådana ärenden. Ett par av dessa ärenden har dock skrivits av efter återkallelse eller därför att det av annan orsak inte funnits skäl för sakprövning. Före år 2008 har redovisning skett på annat sätt, vilket försvårar jämförelser över tid.

Behörigen anhängiggjorda anmälningssärenden under åren 2012-2020

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inkomna ärenden	6	11	13	8	8	12	13	9	11
Avgjorda ärenden	5	12	9	11	8	12	13	9	9
Kvarstående ärenden	1	0	4	1	1	1	1	1	3

STATENS ANSVARSNÄMND

Utgången i slutligt avgjorda anmälningssärenden under åren 2012-2020

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Avsked/avstängning	0	0	0	2	1	1	0	0	0
Läkarundersökning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Åtalsanmälan	1	1	1	2	1	5	1	1	1
Disciplinansvar	2	3	1	3		1	0	1	1
Avskrivna ärenden	2	8	7	4	6	6*	12	7	7

*I ett avskedandeärende fattades två beslut: först en åtalsanmälan och något senare skrevs frågan om avskedande av efter en återkallelse av anmälan

Inkomna anmälningssärenden per år uppdelade på yrkeskategorier

Anmälda personer	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Domare	2	5	5	4	5	5	6	6	6
Åklagare	1	1	2	1				2	
Polischefer	1	1	2	1	1				1
Professorer	2	3	1	1	2**	6	7		3
Övriga		1*	3	1		1		1	1

*Verksamhetschef vid Migrationsverket ** ett av ärendena avsåg 3 professorer

Utgången av avgjorda frågor om avsked/avstängning åren 2012-2020

År	2012		2013		2014		2015		2016	
	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	1									
Åklagare				1			1			
Polischefer				1						
Professorer								1	1	
Övriga							1	1		
Summa	1	0	0	2	0	0	2	2	1	0

STATENS ANSVARSNÄMND

År	2017		2018		2019		2020	
	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare								
Åklagare								1
Polischefer								
Professorer		3		5		1		
Övriga	1							1
Summa	1	3	0	5	0	1	0	2

*Kan innebära att vederbörande själv valt att sluta sin anställning och att ärendet skrivits av.

Utgången av avgjorda ärenden om disciplinansvar under åren 2012-2020

* Verksamhetschef vid Migrationsverket

År	2012		2013		2014		2015		2016	
	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Disciplinansvar										
Domare	3	1	1	4	1	3	1			5
Åklagare			1				2			
Polischefer						1		2		1
Professorer	1	1	1	1		1				
Övriga				1*		2				
Summa	4	2	3	6	1	7	3	2	0	6

År	2017		2018		2019		2020	
	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Disciplinansvar								
Domare	1	3		5	1	5	1	3
Åklagare						1		
Polischefer								1
Professorer								1
Övriga					1			
Summa	1	3	0	5	2	6	1	5

För Statens ansvars nämnd

Anders Perklev
Ordförande

Jens Wieslander
Sekreterare